

Ledare: Frukta inte fakta om brottslingars bakgrund

PUBLICERAD IGÅR

DN 22/5 2017. Varken myndigheterna eller journalistiken får vara rädda för fakta. Att studera kriminellas bakgrund kan ge värdefull kunskap för att minska brotten.

DN:s ledarredaktion

Följ skribent

Skriv ut Rätta artikel Spara artikel
Senaste i ämnet Männen som skjuter

Sverige Igår

Så vill politikerna bryta utvecklingen

Unga män med invandrarbakgrund står till största delen bakom vågen av skottlossningar. DN har ställt tre frågor till riksdagens åtta partier.

2.

draggable="false" alt="">

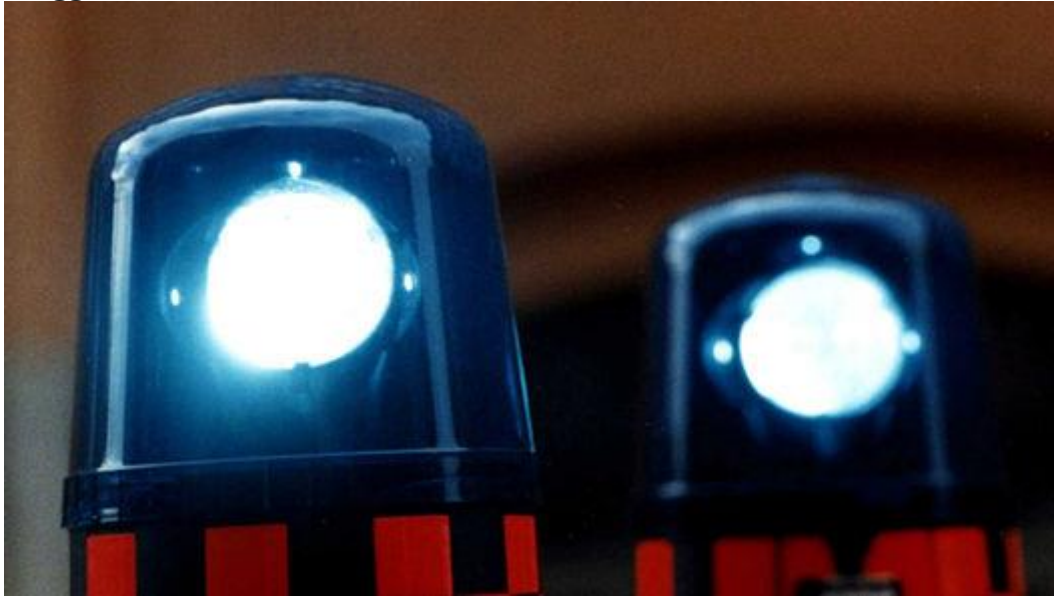

Sverige Igår

Vanligt med utländsk bakgrund bland unga män som skjuter

Unga män med invandrarbakgrund står till största delen bakom vågen av skottlossningar. Av 100 personer som knyts till mord och mordförsök med skjutvapen har 90 minst en utlandsfödd förälder, visar DN:s granskning. – Gatugång uppstår i vissa områden. De flesta som bor där har utländskt påbrå, kommenterar forskaren Amir Rostami.

3.

Ledare 2017-05-17

Titta inte bara på gängen

DN 18/5 2017. Skottlossning i Rinkeby, mord i Rosengård, skjutning i Biskopsgården. Alldeles för många morgnar har vi vaknat till nyheter om nya blodiga uppgörelser.

DN:s granskning av [den senaste tidens skottlossningar](#) bekräftar en inte särskilt kontroversiell sanning, nämligen att en stor majoritet av de inblandade har utländsk bakgrund. Som polisen och forskaren Amir Rostami säger: "Gatugång uppstår i utsatta områden. Och de flesta som bor där har utländskt påbrå."

Att de senast anlända till ett land tenderar att vara överrepresenterade i brottsstatistiken är förstås inte konstigt. De saknar nätverk, har svårt att komma in i samhället och möter en tuff arbetsmarknad. Överrepresentationen förstärker majoritetens fördomar. I Sverige har folkgrupper som finnar, chilénare och exjugoslaver i tur och ordning ansetts som extra farliga, brottsliga och opålitliga. I takt med att de etablerat sig här i landet har de också börjat accepteras, och överrepresentationen och fördomarna kan då överföras till nästa grupp. I dag framför allt somalier och människor från Mellanöstern och Nordafrika.

ANNONS:

I USA var utvecklingen likadan för invandrargrupper som italienare och irländare.

Men att fördomar finns mot vissa grupper är förstås inget skäl att inte försöka utröna fakta. Snarare är det tvärtom – ju mer man vet desto mindre blir projektionsytan för fördomarna. Därför är det märkligt att så många ännu protesterar mot tanken på att utreda invandrades representation i brottsstatistiken.

Det finns en undersökning från 2005, och bland andra kriminologiprofessorn Jerzy Sarnecki har ansett att det räcker så. "Vi vet redan att socialt utsatta är överrepresenterade", löd argumentet när frågan var på tapeten i början av året. Men det är en konstig motivering i ett land där vi annars för statistik över precis allting,

relevant och aktuellt eller ej – vart sjätte år undersöker till exempel Jordbruksverket hur många hästar som finns i Sverige. "Vi vet redan" är ett svagt argument. Vad gäller flyktingströmmar har det hänt en del på tolv år. Det är klart att det är rimligt att förutsättningslöst undersöka till exempel vilka grupper som är över- respektive underrepresenterade och varför. Annars är det svårt att komma tillrätta med problemen och veta vilka motåtgärder som behövs.

Även journalistik, som nu i Dagens Nyheter, om invandrades överrepresentation anklagas ofta för att bidra till en fördomsfull bild. Men journalistikens uppgift måste vara att lägga fakta på bordet. Vad som däremot är viktigt är att dessa fakta sätts i perspektiv. Till exempel är det värt att upprepa självklara sanningar som att det är en ytterst liten andel människor som misstänks för våldsbrott i Sverige, oavsett vilken grupp man undersöker. Och att den verkliga överrepresentationen finns bland män, i synnerhet unga män.

När migrationen består av en stor andel unga män blir också risken större att brottsligheten ökar.

Att fördomar finns mot vissa grupper är förstås inget skäl att inte försöka utröna fakta.

Att invandring bidrar till högre kriminalitet är favoritargument för dem som vill minska eller helt strypa inflyttningen till Sverige. Så hur ska de bemötas av den som är fortsatt anhängare till en generös invandringspolitik, med tanke på att invandrare faktiskt är överrepresenterade?

Till exempel genom att upprepa att det inte är invandringen i sig som är orsak till kriminalitet utan dålig integration. Till exempel genom att visa att globalisering, där invandring är en komponent, bidrar till ökat välbefinnande och en bättre värld.

Det går också utmärkt att argumentera för en generös invandring och samtidigt slå fast att det aldrig får leda till att samhället börjar tappa kontrollen. Här har Sverige misslyckats på flera punkter.

Vi har varit för dåliga på att väga viljan att ta emot flyktingar mot förmågan, vilket stod som tydligast hösten 2015. Vi har låtit utanförskapsområden växa fram där polisen och hela samhället slagit till reträtt, vilket blivit en självförstärkande grogrund för kriminella gäng. Vi har misslyckats med att skapa en arbetsmarknad som är öppen även för nyanlända, liksom en skola som ger dem de kunskaper de behöver.

Det går att ta hårdare tag mot kriminaliteten samtidigt som man bekämpar dess orsaker. I den dubbla kampen behövs mer kunskap, inte mindre. Vi får aldrig vara rädda för fakta.